

Innovative Leadership of School Administrators Affecting 21st-Century Learning Management Skills of Teachers under The Anghong Primary Educational Service Area Office

Phanida Pigunkhaw^{1*} and Pornthep Ruphan¹

¹Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand

*Corresponding author. E-mail: phanidapool02@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to: 1) examine the innovative leadership of school administrators, 2) assess teachers' 21st-century learning management skills, 3) investigate the relationship between the innovative leadership of school administrators and teachers' 21st-century learning management skills, and 4) identify the aspects of administrators' innovative leadership that influence teachers' 21st-century learning management skills under the Anghong Primary Educational Service Area Office. The sample consisted of 310 teachers from schools under the Ang Thong Primary Educational Service Area Office, selected using stratified sampling followed by simple random sampling through the lottery method. The research instruments included a questionnaire on the innovative leadership of school administrators with a reliability coefficient of 0.982 and a questionnaire on teachers' 21st-century learning management skills with a reliability coefficient of 0.972. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The findings revealed that: 1) the innovative leadership of school administrators was overall at a high level; 2) teachers' 21st-century learning management skills were overall at a high level; 3) the innovative leadership of school administrators had a moderate positive relationship with teachers' 21st-century learning management skills at a statistically significant level of .01; and 4) the aspects of innovative leadership that significantly influenced teachers' 21st-century learning management skills at a statistically significant level of .05 were visioning for innovative change and teamwork and participation. Together, these two variables jointly predicted teachers' overall 21st-century learning management skills at 19.7 percent.

Keywords: Innovative Leadership, 21st Century Learning Management Skills of Teachers, School Administrator

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

พนิดา พิกุลขาว^{1*} และ พรเทพ ฐิณเฒ¹

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: phanidapool02@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู และ 4) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 310 คน ได้มาวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิแล้วจึงใช้การสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery method) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.982 และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.972 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยทั้ง 2 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยรวมได้ร้อยละ 19.7

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู, ผู้บริหารสถานศึกษา

© 2026 BRJ: Bodhisastra Review Journal

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและครอบคลุมหลายมิติ ทั้งในด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ส่งผลให้ระบบการศึกษาต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในยุคปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) การเรียนรู้ในยุคนี้เน้นกระบวนการที่ยืดหยุ่น การเข้าถึงข้อมูลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ บทบาทของครูจึงเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดความรู้ (Lecturer) เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

ทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 มีความซับซ้อนมากขึ้น ครอบคลุมทั้งด้านการใช้เทคโนโลยี การคิดสร้างสรรค์ และการบริหารจัดการชั้นเรียน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership) ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือเป็นกุญแจสำคัญในการนำพาสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2561) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะมีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้าที่จะนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหาร (ธีระ รุญเจริญ, 2563) และสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในองค์กร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูในการยกระดับคุณภาพการศึกษา (จิตินันท์ นันทะศรี, 2563)

แม้ว่านโยบายระดับชาติจะให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา แต่ในทางปฏิบัติยังคงมีข้อจำกัดสำคัญ โดยพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการนำนวัตกรรมมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม ขณะที่ครูส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทศตวรรษที่ 21 ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดการสนับสนุนและการชี้แนะที่มีประสิทธิภาพจากผู้บริหารสถานศึกษา (สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2563) ความท้าทายนี้ปรากฏชัดในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งจากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาพบว่าครูในพื้นที่ยังจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, 2563)

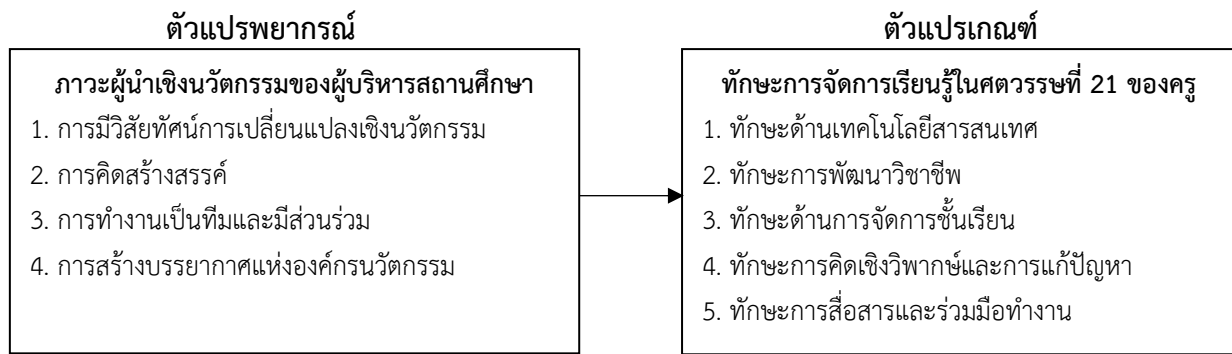
จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารและการยกระดับสมรรถนะของครู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวิเคราะห์จาก เวียงวืวรรณ์ ทำพูล (2557), จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560), อรพิน อัมรัตน์ (2561), จิตินันท์ นันทะศรี (2563) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม 2) การคิดสร้างสรรค์ 3) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และ 4) การสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูโดยวิเคราะห์จาก ฅนอมพร เลหาจรัสแสง (2557) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) สุริยาพร นพกรเศรษฐกุล (2561) ปณิธิ เจริญรักษ์ (2563) จากนั้นนำมาวิเคราะห์ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวนครูทั้งสิ้น 1,639 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, 2568)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 310 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) ตามสัดส่วนจำนวนประชากรโดยจำแนกตามอำเภอ แล้วจึงใช้การสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery method)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบวัดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม จำนวน 8 ข้อ 2) การคิดสร้างสรรค์ จำนวน 8 ข้อ 3) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม จำนวน 8 ข้อ และ 4) การสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม จำนวน 9 ข้อ ข้อคำถามทั้งหมดเป็นข้อความเชิงบวก (positive items) และเป็นการวัดจากการรับรู้ของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหาร (teacher perception)

ตอนที่ 3 แบบวัดทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 1) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 7 ข้อ 2) ทักษะการพัฒนานวัตกรรม จำนวน 6 ข้อ 3) ทักษะด้านการจัดการชั้นเรียน จำนวน 6 ข้อ 4) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา จำนวน 7 ข้อ และ 5) ทักษะการสื่อสารและการร่วมมือทำงาน จำนวน 7 ข้อ ข้อคำถามทั้งหมดเป็นข้อความเชิงบวก (positive items)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบวัดทั้ง 2 ฉบับเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.60–1.00 ทุกข้อ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha

Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม = 0.982 และแบบวัดทักษะการจัดการเรียนรู้ = 0.972

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถาม พร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังครูของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 310 ฉบับ ระหว่างวันที่ 16 สิงหาคม-14 ตุลาคม พ.ศ. 2568 และได้รับกลับคืนมาจำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

5.3 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวม ($n = 310$)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม	3.85	0.80	มาก	1
2. การคิดสร้างสรรค์	3.20	0.73	ปานกลาง	4
3. การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	3.71	0.79	มาก	2
4. การสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม	3.71	0.59	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.62	0.73	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, $S.D. = 0.73$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.85$, $S.D. = 0.80$) รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม

และมีส่วนร่วม และการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับที่ 3.71 (อันดับที่ 2 เท่ากัน) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.20$, $S.D. = 0.73$)

2. ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวม ($n = 310$)

ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลผล	อันดับ
1. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.35	0.50	มาก	3
2. ทักษะการพัฒนานวัตกรรม	4.33	0.56	มาก	4
3. ทักษะด้านการจัดการชั้นเรียน	4.36	0.54	มาก	2
4. ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา	4.33	0.53	มาก	4
5. ทักษะการสื่อสารและการร่วมมือทำงาน	4.47	0.47	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.37	0.52	มาก	-

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, $S.D. = 0.52$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการสื่อสารและการร่วมมือทำงาน ($\bar{X} = 4.47$, $S.D. = 0.47$) รองลงมา คือ ทักษะด้านการจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.36$, $S.D. = 0.54$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะการพัฒนานวัตกรรม และทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับที่ 4.33 (อันดับที่ 4 เท่ากัน)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ($n = 310$)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y
X_1	1										
X_2	.62**	1									
X_3	.58**	.53**	1								
X_4	.45**	.40**	.44**	1							
X	.84**	.80**	.82**	.74**	1						
Y_1	.39**	.31**	.46**	.33**	.44**	1					
Y_2	.32**	.28**	.33**	.24**	.35**	.68**	1				
Y_3	.27**	.17**	.28**	.17**	.26**	.59**	.55**	1			
Y_4	.33**	.26**	.37**	.23**	.35**	.70**	.67**	.56**	1		
Y_5	.33**	.29**	.32**	.22**	.34**	.65**	.58**	.55**	.63**	1	
Y	.39**	.32**	.42**	.28**	.42**	.90**	.85**	.77**	.86**	.82**	1

หมายเหตุ: X_1 =การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม, X_2 =การคิดสร้างสรรค์, X_3 =การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม, X_4 =การสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม, X =ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา, Y_1 =ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ, Y_2 =ทักษะการพัฒนานวัตกรรม, Y_3 =ทักษะด้านการจัดการชั้นเรียน, Y_4 =ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา, Y_5 =ทักษะการสื่อสารและร่วมมือทำงาน, Y =ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู, ** $p < .01$

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .416$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์สูงสุดกับทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Y_1) ($r = .435$) รองลงมาคือทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา (Y_4) ($r = .352$) และต่ำสุดคือทักษะด้านการจัดการชั้นเรียน (Y_3) ($r = .263$)

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ในภาพรวม (Y) ($n = 310$)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (X)	b	SE _b	β	t	Sig.
ค่าคงที่	3.372	0.118	-	28.599	0.000
การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม (X1)	0.156	0.039	0.285	4.022**	0.006
การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X3)	0.108	0.039	0.196	2.774**	0.000
$R = 0.443$ $R^2 = 0.197$ $F = 37.583$ Sig. = 0.000*					

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05; ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* ค่า b และ β ของ X3 ได้รับการแก้ไขจาก 0.156/0.285 เป็น 0.108/0.196 ตามที่ถูกต้อง

จากตารางที่ 4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ($b = 0.156$, $\beta = 0.285$) และการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ($b = 0.108$, $\beta = 0.196$) โดยร่วมกันพยากรณ์ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูได้ร้อยละ 19.7

อภิปรายผล

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่ด้านการคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงและการวางแผนเชิงนโยบายเพื่อรับมือกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและการศึกษา จึงส่งผลให้มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม แต่การคิดนอกกรอบและการแสวงหาทางเลือกใหม่ยังมีข้อจำกัดจากโครงสร้างการบริหารงานที่ยึดติดกับระเบียบแบบแผนเดิม ซึ่งสอดคล้องกับ สุกัญญา เข้มซ้อย (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารยุคดิจิทัลต้องมีความสามารถในการนำการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์นวัตกรรม และสอดคล้องกับ สุชาดา นิลสาข และคณะ (2566) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการส่งเสริมองค์กรนวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม

ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านทักษะการสื่อสารและการร่วมมือทำงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูในสังกัดได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารในการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งระบบการกำกับและติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เน้นการพัฒนาครูตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่งผลให้ครู

สามารถปรับบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุริยาพร นพกร เศรษฐกุล (2561) ศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง พบว่า ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์ และคณะ (2565) ที่พบว่า ครูผู้สอนมีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู รองลงมาคือ ทักษะด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ ของครู และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะชีวิตและ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับทักษะ การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมจะมุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนการบูรณาการ เทคโนโลยี และส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะของครู ซึ่งสอดคล้องกับ ปวีณา กันถิน (2560) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การที่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมจะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ Sen & Eren (2012) ที่เสนอว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นรูปแบบการบริหารที่ตอบสนองต่อพลวัตในศตวรรษที่ 21 โดยเน้น การขับเคลื่อนให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้และมีความคิดสร้างสรรค์

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม และการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยร่วมกัน พยากรณ์ได้ร้อยละ 19.7 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่ครูจะมีทักษะการสอนสมัยใหม่ได้นั้น ต้องอาศัยทิศทาง เชิงนโยบายที่ชัดเจนจากผู้บริหารและบรรยากาศความร่วมมือภายในองค์กร ซึ่งเป็นสองปัจจัยที่ภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมสองด้านนี้สร้างขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ฐิตินันท์ นันทะศรี (2563) ศึกษาภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา พบว่า เมื่อผู้บริหารเปิดพื้นที่ให้ครู มีส่วนร่วมจะช่วยกระตุ้นให้ครูพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ได้อย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) ที่ระบุว่า ผู้นำยุคดิจิทัลต้องเป็นผู้กำหนดทิศทางเชิงรุกเพื่อยกระดับ คุณภาพการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถยืนยันสมมติฐานการวิจัยทั้ง 2 ข้อได้ กล่าวคือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู และมีตัวแปรพยากรณ์ที่มี นัยสำคัญ 2 ด้าน สิ่งที่ค้นพบสำคัญจากการวิจัย คือ ในบรรดาต่าง ๆ ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ($\beta = 0.285$) มีอิทธิพลสูงสุดต่อทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู รองลงมาคือการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ($\beta = 0.196$) แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาผู้บริหารในด้านวิสัยทัศน์ เชิงกลยุทธ์และการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการยกระดับคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ของครู คุณภาพของการวิจัยนี้คือการสร้างองค์ความรู้เชิงประจักษ์ที่ยืนยันว่า การลงทุนพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์และการทำงานเป็นทีม เป็นแนวทางที่จะส่งผล โดยตรงต่อการพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูในบริบทการศึกษาประถมศึกษาของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม การคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ผ่านหลักสูตรพัฒนาผู้บริหาร การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารควรสร้างโอกาสและสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของครูในการจัดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ครูได้ทดลองแนวทางหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา โดยไม่เน้นความผิดพลาดเป็นหลัก แต่เน้นการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 ครูควรพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาวิชาชีพ โดยแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งจากการอบรม การศึกษาด้วยตนเอง และการใช้แหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อยกระดับสมรรถนะทางวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร เทคโนโลยี และบริบททางการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังสังกัดอื่น เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยและเพิ่มความครอบคลุมในการอธิบายความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู

2.2 ควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และติดตามผลในระยะยาว เพื่อประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564).

กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).

ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).

ธรรมรัตน์ เม่งพัฒน์, ประเสริฐ ประวัตรุ่งเรือง, พรพิมล ประวัตรุ่งเรือง, เฉลิมชัย วิโรจน์วรรณ, พรณรงค์ สิงค์สำราญ และนิชรา พรสุริวงษ์. (2565). ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(2), 65–76.

ธีระ รุญเจริญ. (2563). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง

ปณิธิ เจริญรักษ์. (2563). แนวทางพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 สุราษฎร์ธานี. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี).

- เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (ศึกษาศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. (2563). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. อ่างทอง: กลุ่มนโยบายและแผน.
- _____. (2568). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2568-2571). อ่างทอง: กลุ่มนโยบายและแผน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ นิลสาขา, รัฐพร กลิ่นมาลี และวีระยุทธ ชาดะกาญจน์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒน์, 5(1), 335-346.
- สุศักดิ์ ปาเฮ. (2563). เทคโนโลยีการศึกษา: กระแสพรรณเชิงทฤษฎีในศตวรรษที่ 21.แพร่:แพร่ไทยอุตสาหกรรมพิมพ์.
- สุริยาพร นพพรเศรษฐกุล. (2561). ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- อรพิน อัมรัตน์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Sen, A., & Eren, E. (2012). Innovative leadership for the twenty-first century. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 41, 1-14.